

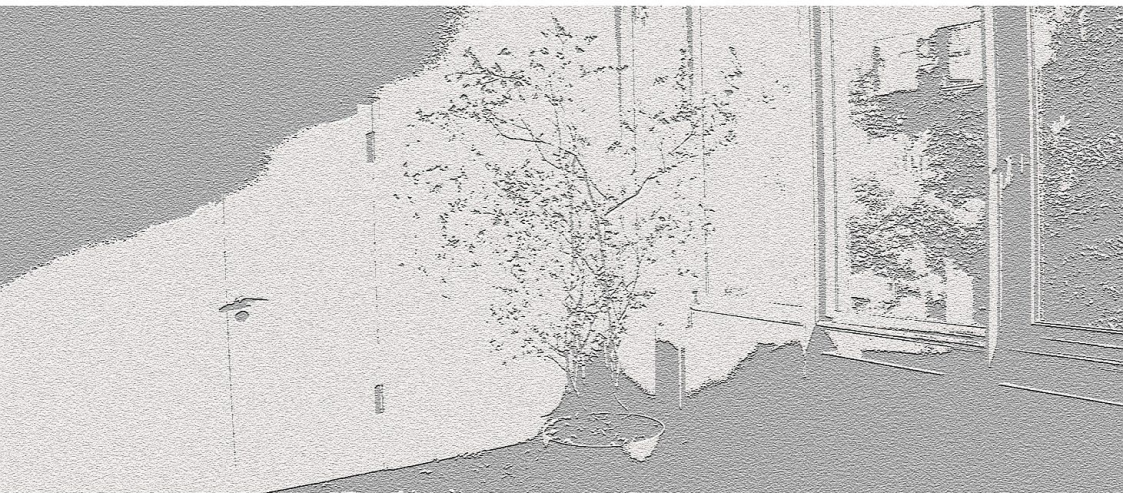

Městská knihovna v Praze

Interiéry

Marie Šťastná

Praha

2017

e-kniha

Městská knihovna v Praze

ůjčujeme:

knihy / časopisy / noviny / mluvené slovo /
hudbu / filmy / noty / obrazy / mapy

přístupujeme:

wi-fi zdarma / e-knihy / on-line encyklopedie /
e-zdroje o výtvarném umění, hudbě, filmu

ořádáme:

setkání s autory / přednášky / koncerty /
filmová představení / výstavy /
aktivity pro děti a jejich rodiče / čtení

www.mlp.cz

knihovna@mlp.cz

www.facebook.com/knihovna

www.e-knihovna.cz

Interiéry

Marie Šťastná

Znění tohoto textu vychází z díla *Interiéry* tak, jak bylo vydáno nakladatelstvím Host v roce 2010 (ŠŤASTNÁ, Marie. *Interiéry*. Ilustr. Karla ŠŤASTNÁ. 1. vyd. Brno: Host – vydavatelství, s. r. o., 2010. 76 s. ReX, sv. 7. ISBN 978-80-7294-361-6.).

§

Text díla (Marie Šťastná: *Interiéry*), publikovaného [Městskou knihovnou v Praze](#), je vázán autorskými právy a jeho použití je definováno [Autorským zákonem](#) č. 121/2000 Sb.

Citační záznam této e-knihy:

ŠŤASTNÁ, Marie. *Interiéry* [online]. V MKP 1. vyd. Praha: Městská knihovna v Praze, 2017 [aktuální datum citace e-knihy – př. cit. rrrr-mm-dd]. ISBN 978-80-7532-643-0 (pdf). Dostupné z: <http://web2.mlp.cz/koweb/00/04/32/95/82/interiery.pdf>.

Vydání (obálka, upoutávka, citační stránka a grafická úprava), jehož autorem je Městská knihovna v Praze, podléhá licenci [Creative Commons Uveďte autora-Nevyužívejte dílo komerčně-Zachovejte licenci 3.0 Česko](#).

Verze 1.0 z 13. 4. 2017.

OBSAH

dům.....	7
Čtyři schody před prahem	8
Nechod' ven	9
V deseti	10
Při příchodu ukládám boty na místo	11
Interiér	12
Během hovoru	13
Je z přízně	14
Dívala jsem se na ni.....	15
Viním matku ze závislosti	16
Ve chvíli kdy balancuju	17
Večer kreslila prstem po stropě.....	18
mezi prahy	19
Zápěstí	20
Dopustila jsem se něčeho nemožného	21
Taky jsem měla	22
Nemohu rozeznat.....	23
Předkládám na talíři	24
Plná popela	25
Už bylo načase	26
V údivu nad pastí.....	27
Tady je zem.....	28
Neusmívám se rty.....	29
Ráno otevírám oči.....	30
Dnes nejsem celá.....	31
Volám tě.....	32
Pieta	33
Ráno tiché a tišší.....	34
Už to nevadí říkám	35
Má kolena jsou plná vody.....	36
Pole otrhané	37
Modlitby k Panně.....	38

ze snů.....	39
<i>Chtěla po tobě natáhnout ruku</i>	40
<i>Na proso rozdrobím ruce</i>	41
<i>Dírou po kameni</i>	42
<i>V časové smyčce snu.....</i>	43
<i>Z doby kdy jsem chodila potichu</i>	44
<i>Ve skutečnosti.....</i>	45
<i>Ve snu jsem se po tobě natáhla</i>	46
<i>Dnes v noci jsem milovala.....</i>	47
<i>Sen o pláži</i>	48
<i>Rýhy.....</i>	49
Medailon autorky	51

dũm

* * *

Čtyři schody před prahem
jsou jedna nášlapná mina
I dnes se dotýkám dvěma prsty
dvou kachli uprostřed
jako bych vypínala alarm dětského strachu

Matka zaklíná prostor bytu

Černé
bílé
černé
bílé
černé
nekape
spánembohem

* * *

Nechod' ven
Dlaní ohmatává opěradla židlí
Vyhlédnu z okna a vím
že ulicí právě projde muž
ke kterému pocítím velkou něhu

Nechod' ven
žádá a přisedá si blíž
Prsty a paty rozpukané
jeden i druhý konec těla

* * *

V deseti
místo trhání plevle z plotu
odřela jsem si schválně dlaně o brizolit
a pak je zapřela
jako by mi nepatřily
jako by to byly cizí ruce

Mívala jsem opletníky a svlačce
v kočárku

Dnes v mých snech
obrástají mrtvým nohy

* * *

Při příchodu ukládám boty na místo
Vejdou do všech dveří
všude pozdravím
ale jako bych mluvila cizím jazykem

Stojí na mnoha místech zároveň
čekám na hrdelní zvuk
který znamená rozkaz
otázku
i znepokojení

Chci ji obejmout
ale nevím jak
nevím
která z nich je zrovna přístupná
mému tichu

Interiér

Myslím na to
a moje kroky tlumí tráva
Myslím na to
a moje kroky klapou dlažbou
Myslím na to a miluji svou matku
víc než všechny vypité noci

„Ona byla velký maminčák proto se vrátili“
říká a celým tělem čeká
Pobíhá ode dveří ke stolu
„Je ti špatně nejsi těhotná?“
s neskrývanou nadějí

Mám odvahu na to na co ona ne
nemám odvahu na to na co ona

Chtěla ses narodit v Krnově
a proto tam teď jezdíš na výlety
Co je zajímavé na malých městech
co je zajímavější na jednom malém městě
víc než na druhém
Co je zajímavé na tobě

* * *

Během hovoru
starý pes několikrát obejde kuchyni
Ráno neudrží moč
Musíš vytřít než sem pustíš děti
sesbírat ořechy než pojedíš autem
vyndat maso z lednice než půjdeš spát
Pes vydechne

Sklízíš ze stolu a jsi velmi tichá

* * *

Je z přízně
ještě nemrtvý mrtvý
mluví se o něm v minulém čase
Sestry
dědečkova
švagra
syn
Kolik je to kolen

Omývání jazyků po řeči
jak rukou po mastném jídle

* * *

Dívala jsem se na ni
jak si podpírá bradu a hledí do prázdna
Teď vím že nemyslela na nic
co by přesáhlo večer
nebo příští hodinu

Po probuzení říkala:
„Zhrubnou ti ruce
Musíš bývat v noci doma
jinak tě muž podvede
A když si vezmeš černocho
budeš mít pruhované děti“

* * *

Viním matku ze závislosti
na čase
vodě
a zvedání obočí

Ona se zarazí
a opatrně se ptá:
„Opravdu si to myslíš?“

V dlouhém tichu
se můj strach nesnese s jejím

* * *

Ve chvíli kdy balancuju
s mokrým prádlem na okraji vany
projede mnou pláč
trvá pár vteřin

Ve chvíli kdy si otec jadrně uleví
a myslí matku

Při mytí schodů
nade mnou stojí babička
„Už jsi dlouho nebyla v kostele“
Bez možnosti úniku
přilepená k mokrému hadru
zbaběle kývám

Jak rozeznat v třísknutí oken
průvan
a vztek

* * *

Večer kreslila prstem po stropě
obrys draka
nebo pavouka
nebo jiného zvířete
které nahání strach

Co říkáš
jde to až do těla jako rakovina
nebo se z toho vyspíme?

mezi prahy

Zápěstí

Dívám se na tvá zápěstí
prorostlá modrými řetízky
v záhybech kůže rozpítá barva
šrafováním zakryla
zranitelná místa

Máš modré srdce
a to se mě drží
Dnes v noci bylo velmi blízko

* * *

Dopustila jsem se něčeho nemožného
ve zkumavkách zorníček
rozšířených udržováním pozornosti
V jednom prudkém nadechnutí

I tato blízkost je nejistá

* * *

Taky jsem měla
po kolena zlaté nožky
po lokty stříbrné ručky
a na každém vlásečku třpytivou perličku

Tleskalo se

Pak si prabába dala ruce v bok
a řekla tak tě pánbůh nestvořil
tos pobrala cestou

Zuby jsem zkoušela
pravost svých rukou a nohou
Dodnes nevím jak to přišlo
že jsem si kousla do masa

* * *

Nemohu rozeznat
co je za mými zády
když se dívám do zrcadla
pode dveřmi prosvítá
samozřejmé
očekávání dlážděného prostoru
se těsně mine s realitou
podívám-li se dříve než jindy
zahlédnu za pravým ramenem
důvod cesty

Měla bych se znovu narodit
abych mohla říct
nikdy jsem nic podobného neviděla
nic mi to nepřipomíná

* * *

Předkládám na talíři
co ze mě zbylo
když už to jsem jen já
bez přívlastků
Přes nebezpečí že do týdne
bude zase všechno při starém

* * *

Plná popela
mísím rukama těsto
Pohyby jako při milování

Těma rukama
zadržet tě uvnitř sebe
a z popela hlína
z hlíny strom
jako břízy na Žalově

* * *

Už bylo načase
zajíst to chlebem
tvář pomazat sazemi
límeč utrhnout
a na stole pomalým tancem chválit
že jsem se třikrát naruby obrátila
a přesto mě doma poznali

* * *

V údivu nad pastí
ruku před ústa
Vězím v bezčasi
Návraty dotykem
drsné kůry nejstaršího stromu
připomenou
že útěk je mi bližší
než křestní jméno

* * *

Tady je zem
na které stojím
V zemi srdeční ozvy

S uchem na jehličí
zapadnu do staré jizvy lesa

Trvá
Neztrácí se
Jen mění tvar

* * *

Neusmívám se rty
Cestou
ke staré hrušce uprostřed pole
všechna hlína se přilepí na boty

Chci nad tím zůstat
v nebolestivém ustrnutí
ale stále se vracím ke tvému obličej

* * *

Ráno otevírám oči
a ze stropu se do nich spouští světlo
Srny napudrované prachem silnice
nahlíží do oken

Okamžik překvapení

Běžím za nimi

* * *

Dnes nejsem celá
nenašla jsem nic v hrnku
Z vypraného povlečení není cítit
obvyklá únava

Jedna postel je zbytečná
protože se na ní staly
ty nejhorší věci

Chodím z místnosti do místnosti
a přenáším peřiny tak dlouho
až na nich usnu
v místě nikoho
mezi prahem a prahem

* * *

Volám tě
když jdu koupit maso na polévku
V předsíni otáčím kalendář
Už v listopadu je konec roku
protože ti odevzdávám
desátek svého času
a budu to dělat
dokud se mi nenarodí dítě

Volám tě na nádraží
v koupelně i na schodech
ale ty jsi mlčenlivý
Někde bylo to pravé slovo
dnes k nerozeznání
od náhodných darů

Pieta

Hlava vykostěná plácem
Ruce v klíně
jako dvě malé ryby
nebo suché listy

Tři dny nabírám dech

* * *

Ráno tiché a tišší
Čas prochází varem vody
prvními slovy a zvuky z ulice

Držím tě od sebe
na délku paže

Celé dny počítám tvé řeky
které tečou jako jindy doširoka
a nemohu ani na břeh
ani na most

* * *

Už to nevadí říkám
Už si nesundávám prsteny před koupáním
a najisto počítám s tvou přítomností

Už to nevadí

A pak se ve mně pohne hladký kámen
prudce udeří a dlouho klesá
na místo kde bývá dítě

Jsou dny kdy cítím velkou lásku
Jsou dny kdy si nemohu na nic vzpomenout

* * *

Má kolena jsou plná vody
táhne silou křtitelnic
k tomu zemnímu
co je zřetelné

Hluboký hlas pramenů

Poznávám každé slovo
V té řeči jsem se narodila

* * *

Pole otrhané
brázdy lepkavé
uprostřed země nikoho
dva kroky tam a zpět

Myslela jsem
žeš mi umřel Pane
ale pláču pro Tebe
zase jen na Tvém rameni

Modlitby k Panně

Bude-li toho příliš
položí prst na ústa
a zmlkne
Na rány jitrocel
a hodně pít při horečce
řekne přes rameno
Odežene stehlíka od dítěte
Zůstane prázdné místo
útěšné a teplé
Čas nakrmit a uspat

ze snů

* * *

Chtěla po tobě natáhnout ruku
ale pak tě raději ovinula
mokrými plenami
dýchla ti do obličeje
Mnohonásobný pavouk
ranní disonance
zmrtvění
zástava chvíle
Visí na tobě docela poctivě
zaťatými dráčky

Dvě světlé skvrny v očích
Dva prsty vyvlečené z ok
Pod tvýma nohama kaluž

* * *

Na proso rozdrobím ruce
Zdá se mi
o lití polévky do řeky
a broušení nehtů o zábradlí
Dívám se na tebe
přes ledovou krustu
zahřívám prsty
zakloubené do tvého odrazu

* * *

Dírou po kameni
dovnitř vlétly vložky
V úžasu po ráně a ochlazení
dívám se na stromy proti nebi

Jak se na těch tenkých větvích
může udržet káň?

* * *

V časové smyčce snu
lehce nakláníš hlavu
Držím se zárubně dveří
a myslím na to
že mohu kdykoliv odejít

Ty zůstáváš v nahém prostoru
bez záchytných bodů
veškerou tíhou mé bezradnosti
trvale zachycená v síti

* * *

Z doby kdy jsem chodila potichu
že ani psi neštěkali
zůstal vlas zapletený v šátku

Slýchala jsem jen šustění vlny o prsty
a kovová pouzdra na klubka
narážející do jehlic

Teď slyším všechno

A když z únavy natáhnu nohy před sebe
vidím oko na punčoše
okopané boty
a dodatečně se stydím

* * *

Ve skutečnosti
jsem ani nepřivřela oči

Moje stopy v dlaždicích
zůstaly jako vypálené

Ve skutečnosti
jsem se rozplakala
ale trvalo to jen pár vteřin

Co ze mě vypadlo
zůstalo ve stopách
k radosti holubů

* * *

Ve snu jsem se po tobě natáhla
protože jsem ti chtěla pomoci
Rukou sis upravovala výstřih
Od nohou tě ovinuly svlačce
Bylas příliš úzká v bocích

Až pak mě napadla ta hrozná věc
a zeptala jsem se:
Koho jsi nechala umřít místo sebe?

* * *

Dnes v noci jsem milovala
dva muže – dvojčata
jeden klečel přede mnou
objímal mi nohy a říkal mi Věro

Pak přišla jejich matka
vzala mě za bradu a řekla:
„Copak jsi udělala s mým mužem že se nevrací
to nevíš že bez nás umře?“

Viděla jsem že má stejný obličej jako já
jen její vlasy jsou černé
Viděla jsem že oni jsou podobní tobě
a pletou si jména

Sen o pláži

Od posledního chomáče trávy
k první vlně
je prostor pro vyvržení
neužitečných částí živého
co se na zemi neuchytí
a ve vodě neplave
Nestojí za řeč

Ale projít nelze

Rýhy

Tvrdé rýhy zdí
v plovací bláně mezi prsty
Odřený loket
Armatura paže
Zpevnění hran

Nítkami přivázaná k žaluziím
mrkáním odhání roje vinných mušek
Vyplivuje vejce leguánů
V podřepu sleduje dráhu kuželky
sražené z kopce

Piha na tváři
Prolamování prstů
Prsty ve světle jako výsledek
vývoje prehistorického pařátu
Měkkost krku

Myslím na dlažební kostku
polozenou na parapet
„Máš na okně přerovské nádraží“
směje se a promne si oči

Ona vlastně stojí
na špičce mého jazyka
a přemísťuje chuťové buňky
s potměšilým zaujetím

Pak s nohou přitisknutou k uchu
v baletní póze zaklání hlavu

Ruka jako strom
Ruka jako pohyb
Ruka jako plocha
Ruka jako elektrická šňůra
připojení k realitě

Medailon autorky

Marie Šťastná (nar. 1981) vystudovala Střední pedagogickou školu v Přerově a dějiny umění a kulturní dějiny na Filozofické fakultě Ostravské univerzity. Publikovala v literárních časopisech, vydala básnické sbírky *Krajina s Ofélií* (2003, Cena Jiřího Ortena 2004) a *Akty* (2006). V roce 2010 obdržela Drážďanskou cenu lyriky. Žije v Praze.

Marie Šťastná

Interiéry

Edice E-knihovna
Redakce Jaroslava Bednářová

Vydala **Městská knihovna v Praze**
Mariánské nám. 1, 115 72 Praha 1

V MKP 1. vydání
Verze 1.0 z 13. 4. 2017

ISBN 978-80-7532-643-0 (pdf)